

Roditeljska očekivanja od djece u sportu koja treniraju plivanje

Ezgeta, Marija

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:991506>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-29**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ**

**MARIJA EZGETA
DIPLOMSKI RAD**

**RODITELJSKA OČEKIVANJA OD
DJECE U SPORTU KOJA TRENIRAJU
PLIVANJE**

Zagreb, srpanj 2019.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(ZAGREB)**

DIPLOMSKI RAD

Ime i prezime pristupnika: Marija Ezgeta

**TEMA DIPLOMSKOG RADA: Roditeljska očekivanja od
djece u sportu koja treniraju plivanje**

MENTOR: Dr. sc. Mateja Kunješić Sušilović

Zagreb, srpanj 2019.

Sadržaj:

1. UVOD.....	1
2. PLIVANJE.....	3
2. Povijest plivanja.....	3
2.1. Uloga i značenje plivanja.....	4
3. SPORTSKI TRENING.....	5
3.1. Cilj i zadaće sportskog treninga.....	5
4. VAŽNOST IGRE I TJELESNE AKTIVNOSTI U RAZVOJU DJECE.....	6
4.1. Igra.....	7
4.2. Tjelesna aktivnost kod djece.....	7
5. RODITELJSKA OČEKIVANJA OD DJECE U SPORTU.....	8
6. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA.....	9
7. CILJ ISTRAŽIVANJA.....	11
8. METODE RADA.....	11
8.1. Uzorak ispitanika.....	11
8.2. Uzorak varijabli.....	13
8.3. Metode obrade podataka.....	14
9. REZULTATI.....	14
9.1. Deskriptivna statistika	14
9.2. T-test za svaku varijablu uspoređujući odgovore roditelja.....	25
9.3. Korelacijska statistika.....	27
10. RASPRAVA.....	28
11. ZAKLJUČAK.....	30
LITERATURA.....	32
PRILOG.....	35

IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI RADA.....	38
---------------------------------------	----

SAŽETAK

Cilj ovog diplomskog rada je da se na uzorku roditelja čija su djeca uključena u sportsku aktivnost plivanja utvrde razlozi uključivanja djece u navedeni sport te očekivanja roditelja od djece. Na uzorku 67 ispitanika, 19 očeva i 48 majki djece sportaša primijenjen je anketni upitnik kojim su se odredili motivi roditelja i očekivanje postignuća djeteta u plivanju. Roditelji djecu najviše na plivanje dovode zbog zdravlja, motoričkog razvoja i socijalizacije. Bitno im je da djeca nisu kod kuće pred računalom i televizorom i da steknu radne navike i nauče organizirati vrijeme. Utvrđeni su osnovni deskriptivni pokazatelji, korelacijskom matricom je utvrđen stupanj povezanosti između definiranih tvrdnji, a t testom su utvrđene razlike između prosječnih rezultata (odgovora na svaku tvrdnju) očeva i majki. T- test pokazuje kako statistički značajna razlika rezultata u jednoj varijabli između muških i ženskih roditelja nije dobivena slučajno. Kod izbora sporta kojim bi se dijete počelo baviti mogu utjecati mnogi faktori, a jedan od važnijih je sigurno dob djeteta. U neke sportove je moguće djecu ranije uključiti već u dobi od godine dana kao što je plivanje jer je djetetu voda prirodni medij.

Ključne riječi: zdravlje, motorički razvoj, socijalizacija, razlike po spolu

ABSTRACT

The objective of this thesis is to determine the reasons the examined group of parents whose children have taken up swimming as a sport activity give for choosing this particular sport and to establish their expectations. A questionnaire was given to a group consisting of 67 examinees, 19 fathers and 48 mothers of children athletes and it was used to determine parents' motives and expectations from their children's swimming accomplishments. The reasons parents give for getting their children involved in the activity of swimming is health, motor development and socialization. It is important to them that their children are not at home staring at computer and TV screens, and that they develop work habits and learn to organize their free time. The main descriptive indicators were determined, correlation matrix was used to establish the level of coherence between defined statements, and t test was used to determine differences between average results (replies to every statement) given by fathers and mothers. T- test indicated that the statistically significant difference in results in one variable between male and female parents was not random. There are a number of factors affecting the decision on selecting the appropriate sport for a child, and one of them is definitely child's age. Children can take up certain sports such as swimming already at age one since water is child's natural medium.

Keywords: health, motor development, socialization, gender differences

1. UVOD

Uključenost djece u sportske aktivnosti danas su sve više usmjerena na roditelje nego na djecu. Česta roditeljska greška je prekomjerna briga za djetetov sportski uspjeh što može jako opterećivati i uzrokovati dalekosežne posljedice djetetu. Za dijete je najvažnije da se na sportskoj aktivnosti druži s vršnjacima i dobro zabavlja. Postavljanje nerealno visokih ciljeva pred njega, može izazvati gubitak vjere u sebe te trajno poremetiti odnos između djeteta i roditelja. Osim njihove fizičke prisutnosti oni se uključuju svojim očekivanjima i velikim pritiscima na djecu. Ako dijete nije uspješno u tome čime se bavi treba mu pomoći, a ne očekivati previše samo zato jer svakodnevno treniraju (Krželj, 2009). „Dijete sportaš prepoznat će da je poštovano ukoliko se njegovi roditelji aktivno odnose prema njegovu bavljenju sportom - daju mu potporu, zadovoljavaju njegove posebne sportske potrebe i prihvaćaju obveze koje im sportski klub i djetetovo bavljenje sportom nameće“ (Milanović, 2009, str. 128). Roditelji imaju veliku ulogu u sportu, oni su najveća podrška u ostvarivanju ciljeva. Važno je usmjeriti dijete na upornost i trud, a ne samo na konačni rezultat. Roditelji su tu da djeci pomognu da sport za njih bude zabava, sreća, ljubav i relaksacija.

Roditeljska uključenost u bavljenje sportom njihove djece može snažno utjecati na djetetovu motivaciju, zadovoljstvo, i dugoročnu uključenost u sport (Knight, Dorsch, Osai, Haderlie i Sellars 2015; prema Fredericks i Eccles, 2004). Ukoliko roditelji svojoj djeci pružaju bezuvjetnu podršku, veća je vjerojatnost da će to pozitivno utjecati na djetetov doživljaj sporta, zadovoljstvo bavljenja sportom i sportski potencijal (Knight i sur., 2016; prema Fraser-Thomas i Cote, 2009). S druge pak strane, ako djeca od svojih roditelja doživljavaju pritisak to može utjecati na negativan doživljaj sporta (Knight i sur., 2016; prema Gould, Lauer, Rolo, Jannes i Pennisi 2006). Istraživanje koje su proveli Barić i Glibo (2017) pokazuje da postoji negativna povezanost između roditeljskog kritičizma i kvalitete života, dok nije utvrđena značajna povezanost između roditeljskih očekivanja i kvalitete života. Roditeljska očekivanja nisu značajno povezana s ukupnom kvalitetom života mladih sportaša osim u dimenziji dominantnog raspoloženja i emocija, a rezultati ukazuju da s porastom roditeljskih očekivanja raste i prisutnost negativnog raspoloženja i emocija kod djece sportaša.

Plivanje je jedno od najkompletnijih oblika vježbanja. Osim što je dobro za zdravlje, za plivanje se kaže da je najzdraviji sport, jedna od omiljenih aktivnosti i natjecateljski sport. Plivanje je kao sport u programu Olimpijskih igara od samog početka, točnije 1986. godine u Ateni.

Jedina izvannastavna aktivnost učenika u tjelesnom i zdravstvenom odgoju koja je programska obveza škole je poduka neplivača, jer se zbog iznimnog značenja plivanja sa zdravstvenog, socijalnog i pedagoškog gledišta plivanje smatra svakodnevnom potrebom suvremenog čovjeka (Neljak, 2011).

2.PLIVANJE

Plivanje je tjelesna aktivnost koja na sveobuhvatan način stimulira skladan i svestran razvoj čovjeka. Ono je aktivnost kretanja živih bića kroz vodu, koja uključuje kretanje u željenom smjeru i održavanje na površini vode (Findak, 1981). Skup usklađenih pokreta koji čovjeku omogućuju da se održi u površini vode i da se u njoj kreće naprijed. Plivanje je jedna od omiljenih rekreativnih aktivnosti te natjecateljski sport.

Obukom i školom plivanja može se početi od najranije dobi, a samim time pozitivan utjecaj plivanja može se prije iskoristiti. To potvrđuje i činjenica da onaj tko jednom nauči plivati, ne zaboravlja, nego ono postaje njegovo trajno vlasništvo. Znanje plivanja čovjeku omogućuje da se njime koristi kao sredstvom sporta, rekreacije ili razonode. Plivanje je dobra aktivnost i rekreacija za sve ljude (Findak,1981). Plivanje se smatra svakodnevnom životnom potrebom te jednim od načina preživljavanja.

Colwin (2004) objašnjava kako su ljudska bića predviđena za boravak na kopnu, voda im ne predstavlja prirodno okruženje te su ljudski uobičajeni plivački pokreti relativno neučinkoviti i kruti. Ljudsko tijelo se plivanju mora prilagoditi, način uporabe udova moramo potpuno izmijeniti i prilagoditi način disanja kako bismo se mogli kretati niz vodu.

Kada mala djeca kreću s plivanjem izvodi se poseban oblik vježbica kroz igru, koje utječu na zdrav motorički, socijalni, kognitivni i tjelesni razvoj djece. S učenjem plivanja je moguće početi izrazito rano. Postoji više vrsta plivanja, danas u natjecateljskom plivanju razlikujemo četiri osnovne tehnike plivanja: prsno, kraul, delfin ili leptir i leđno.

2.1. Povijest plivanja

Prijevod knjige iz Rima i antičke Grčke govore o plivačima koji plivaju naizmjeničnim prekoramenim zaveslajima ruku. Po tome možemo zaključiti kako je plivačka tehnika kraul nastala prije mnogo vremena. U srednjovjekovnoj Europi plivanje nije bilo moderno jer se vjerovalo kako se kupanjem mogu prenijeti razne epidemije koje su tada harale kontinentom. Do druge polovice 19. stoljeća plivalo se

skoro uvijek prsnom tehnikom kako glava ne bi morala pod vodu. Kraul je bio zaboravljen stoljećima, iako postoje vjerovanja da su ljudi na obalama oceana uvijek plivali prekoramenim stilom „kraul“. Početkom 20-og stoljeća u zapadnjačkoj kulturi kraul se ponovo pojavio kao način plivanja. Sama ideja naizmjeničnih prekoramenih zaveslaja i aktiviranja nogu potječe s otoka u Južnom moru. Australcima nije dugo trebalo da spoje ta dva elementa te stvore potpuno nov način plivanja. Ovakvo plivanje bilo je brže od bilo kojeg načina plivanja. Donio je saznanje kako povećati efikasnost kretanja u vodi i povećao brzinu plivanja i doveo do otkrića dvije tehnike plivanja, ledne i leptir tehnike (Colwin, 2004).

U knjizi *The Book Named the Governour* plivanje se prvi put spominje 1531. godine, napisao ju je Sir Thomas Elyot koji zagovara plivanje kao važan element obrazovanja. Nicolaus Wynaman prvi je napisao knjigu o plivanju u kojoj opisuje prsni način plivanja te navodi kako ga svi moraju naučiti. Prsno plivanje u cijeloj Europi smatralo se sofisticiranim načinom plivanja, tako ga opisuje francuski pisac Melchisedec Thevenot u svojoj knjizi *The Art of Swimming*, a plivanje opisuje kao stari sport koji još uvijek nije dovoljno proučen i istražen. U svijetu plivanja njegova knjiga je bila autoritet (Colwin, 2004).

2.2. Uloga i značenje plivanja

U današnje vrijeme plivanje je jedna od osnovnih ljudskih potreba, smatra se svakodnevnom aktivnošću suvremenog čovjeka, dobro je za zdravlje, pozitivno utječe na cijeli organizam posebno kod rasta i razvoja djece. Plivanje ima višestruke uloge u našim životima, osim što potiče skladan razvoj čovjeka, pomaže pri očuvanju zdravlja, a primarni mu je cilj zaštita života. Plivanje je aktivnost koja ne opterećuje zglobove i kralježnicu, tijelo je u vodoravnom položaju te upravo to doprinosi cirkulaciji dok strujanje vode pozitivno utječe na cijeli mišićni sustav. Pozitivno utječe na pluća, srce i krvni tlak, muskulozni sustav, bolesti astme, prekomjernu težinu, stres, napetost te je najveća prednost što plivati mogu svi (Findak, 1981).

Ne mora se ni naglašavati koliko plivanje i njegovo poznavanje važno za svakog čovjeka u elementarnim i drugim nepogodama kao mogućnost samozaštite, očuvanja vlastitog života, ali i zaštite drugih (Findak, 1981).

3. SPORTSKI TRENING

Sportski trening u najširem smislu predstavlja stručno- pedagoški proces usmjeren na formiranje znanja, usavršavanja motoričkih vještina i razvojnih sposobnosti sportaša. Možemo reći da sportski trening s jedne strane služi za pripremu sportaša kako bi postigli sportska dostignuća dok s druge strane služi za fizičku, mentalnu, tehničku i taktičku pripremu sportaša (Milanović, 2009).

Sport putem treninga mora djeci omogućiti zadovoljavanje njihovih bioloških, psiholoških potreba te ostvarivanje njihovih potencijala. Djeca na treninzima razvijaju navike redovitog vježbanja i učenja.

3.1. Cilj i zadaće sportskog treninga

„Primarni je cilj treninga potpuni razvoj sposobnosti i osobina te povećanja razine motoričkih znanja sportaša usmjeren na formiranje i usavršavanje svih važnih komponenata treniranosti i sportske forme te postizanje optimalnih sportskih postignuća na svakom razvojnom stupnju dugoročne sportske pripreme “ (Milanović, 2009, str.42). Cilj mora biti uvijek precizan i što je moguće više mjerljiv. Kod bilo kojeg plana, dugoročnog ili kratkoročnog, prije početka treninga trebaju se prvo postaviti ciljevi i odrediti procedure za njihovo postizanje (Bompa, 2006).

Roditelji prije svega djecu trebaju uključivati u sport zbog unapređenja zdravlja, zadovoljavanja potrebe za kretanjem te zbog socijalizacije s drugom djecom. Sportski rezultat ne smije odnosno ne bi trebao biti primarni cilj kod roditelja prilikom uključivanja djeteta u neki određeni sport ili sportsku granu.

Takav problem se javlja u klubovima kada s djecom rade nestručne i nekvalificirane osobe te im je sportski rezultat na prvom mjestu dok se zanemaruje djetetov razvoj i ne prate se senzitivne faze razvoja za svaku određenu motoričku sposobnost ovisno o dobi djeteta. Treneri koji rade s djecom ili mladim sportašima u klubovima trebaju biti stručnjaci jer jedino kvalificirani treneri će poznavati značajke za svaku dobnu kategoriju s kojom radi te će doći do ostvarenja svojih i djetetovih ciljeva bez negativnog utjecaja na rast i razvoj djeteta i na njegovo zdravlje.

Roditelji bi trebali prije svega djecu uključivati u sport u smislu sportske rekreacije, a ne sportskog treninga koji je puno zahtjevniji i naporniji za njih.

Zadaće treninga predstavljaju skup željenih efekata koji se žele postići programiranim i organiziranim treningom. Najvažnije zadaće treninga su usavršavanje i formiranje sposobnosti i znanja za izvođenje tipičnih struktura situacija i kretanja, utjecaj na razvoj i poboljšanje funkcionalno motoričkih sposobnosti te kognitivnih sposobnosti, poboljšanje zdravstvenog statusa sportaša te razvoj pozitivnih konativnih osobina kod sportaša (Milanović,2009). „Svrha je povećati izdržljivost i jakost, razviti brzinu, poboljšati fleksibilnost i koordinaciju, odnosno postići skladan razvoj tijela“ (Bompa, 2006, str. 11).

4. VAŽNOST IGRE I TJELESNE AKTIVNOSTI U RAZVOJU DJECE

Tjelesna aktivnost najvažnija je u očuvanju zdravlja, ona utječe na svaki dio tijela. Pomaže u sprječavanju raznih bolesti te čuva cijeli organizam, a posebno kroničnih bolesti koje zahvaćaju srčano-žilni, mišićni i koštani sustav. Baveći se tjelesnom aktivnošću smanjujemo rizik od prekomjerne tjelesne težine, povišenog kolesterola u krvi, visokog tlaka, srčanog udara i šećerne bolesti. Sredstvo je održavanje tjelesne forme u odraslih, a tako i kod djece. Osim što nam tjelesna aktivnost pomaže u očuvanju zdravlja ona utječe i na psihičko zdravlje, raspoloženje, osobno zadovoljstvo, razinu energije, osobnost, socijalni i kognitivni razvoj i motorička znanja (Hraski, 2002, Sindik, 2008).

Sindik (2008) objašnjava kako bavljenje sportom utječe na dvije vrste ciljeva tjelesnog vježbanja :

- Posredne ciljeve: razvijanje realistične i pozitivne slike o sebi, jačanje samopouzdanja,poželjnog odnosa prema neuspjehu i uspjehu, motivaciju i želju sudjelovanja u sportskoj aktivnosti. Dijete se kroz sport socijalizira, uči poštovati i razumjeti pravila ponašanja grupe te se nastoji dokazati u grupi.
- Neposredne ciljeve: uči izvoditi različite vrste pokreta i tako poboljšava funkcionalne sposobnosti organizma, motoričke vještine, pospješuje i održava tjelesni izgled.

4.1. Igra

Igra je obnavljajuće, cjelovito i konstruktivno iskustvo za dijete. Razne teorije koje razmatraju povezanost igre i sporta kreću od stavova da je svaki sport igra. Rajić i Petrović-Sočo (2015) navode igru kao fenomen djetinjstva i obilježja dječje kulture te govore da igru možemo nazvati dječjom praksom, slobodnim djelovanjem koje je izvan realnog života. Igra u sebi nosi kreativnu energiju i omogućuje djetetu cjelovit razvoj: djeluje na produbljivanje postojećih i buđenje novih čuvstava, budi djetetovu radoznalost, izaziva u djetetu radost i potiče ga da istražuje svoju okolinu, najvažniji oblik dječje aktivnosti i činitelj njegova cjelokupnog razvoja i postupno ovladavanja njome. U igri djeca zadovoljavaju svoje potrebe za druženjem i ostvaruju pravo na sudjelovanje s drugima.

„Temeljni oblik aktivnosti djeteta je igra, a sport je jedan od oblika igre“ (Sindik, 2008, str.20). Djeca najviše svog vremena provedu u igri, kroz nju uče o svijetu oko sebe te razvijaju samopouzdanje, govorne, kognitivne, socijalne, motoričke i emocionalne vještine i sposobnosti.

4.2. Tjelesna aktivnost kod djece

„Tjelesna aktivnost, prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO), definira se kao svaki pokret tijela koji izvode skeletni mišići, a koji zahtijeva potrošnju energije iznad razine mirovanja, uključujući aktivnosti koje se izvode tijekom rada, igranja, putovanja i rekreacijskih aktivnosti“ (Tomic, Vidranski, Ciglar, 2015, str. 98).

Od rođenja bebe imaju iskustva u tjelesnoj aktivnosti, prvo iskustvo je pasivno kretanje-ljuljanje bebe u naručju majke koje potiče razvoj ravnoteže, djeluje umirujuće, a djeca manje plaču. Aktivnim kretanjem smatra se puzanje, ono utječe na ovladavanje vještinom čitanja u školskoj dobi te stimulira rad mozga i hrani ga kisikom.

Tjelesna aktivnost ima pozitivan utjecaj na cijelo mentalno i fizičko zdravlje djece, a upravo je motorički razvoj od presudne važnosti za cjelokupni razvoj djeteta. Razvoj motoričkih sposobnosti je preduvjet za kasniji razvoj motoričkih znanja.

Kvaliteta i dobra organiziranost čine najvažniji aspekt pri organizaciji tjelesnih aktivnosti (Hraski, 2002).

5. RODITELJSKA OČEKIVANJA OD DJECE U SPORTU

Roditelji igraju možda i najbitniju ulogu u djetetovom bavljenju sportom, na njegovom razvojnom putu i cijelom djetinjstvu. Djeca su premala da bi sami mogli odlučiti ili izabrati sport te donijeti prave i ispravne odluke. Od malih nogu je potrebno graditi povjerenje u odnosu dijete- roditelj.

Najveću ulogu u dječjem razvoju, posebno u osjetljivom razdoblju imaju roditelji i roditeljska potpora. Rezultati dosadašnjih istraživanja pokazali su da je roditeljska potpora presudna u donošenju odluke o započinjanju sportske aktivnosti (Howard i Madrigal, 1990).

Pozitivan roditeljski utjecaj vidimo u slučaju kad su roditelji nentalentirani i nesposobni za bavljenje sportom, no vjeruju da je sport koristan i dobar i da će u njemu njihova djeca biti uspješna (Eccles i Harold, 1991). Roditeljska uvjerenja vezana uz sport su dominantno pozitivna i najčešće se odnose na pozitivni utjecaj sporta na sposobnosti i zdravlje njihove djece, zatim na poželjnu socijalizaciju djece u sportu i na doživljaj sporta kao sigurne aktivnosti u kojoj će djeca izbjeći nasilje, alkohol i drogu. Roditeljsko sudjelovanje temelji se na očekivanim dječjim postignućima u sportu, neškodljiva tek kad su u skladu s djetetovim realnim mogućnostima, a štetna po motivaciju ako su preniska ili previsoka (Bosnar, 2003; prema Woolgar i Power 1993).

Uloga roditelja u sportu je teška, teško je biti objektivan gledajući svoje dijete, ali roditeljske želje ne trebaju biti u prvom planu nego potpora djeci.

6. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA

Istraživanje koje su proveli **Knight, Dorsch, Osai, Haderlie i Sellars (2015)** pokazuje kako na uključenost roditelja u bavljenje sportom njihove djece utječu: uključenost drugih roditelja i trenera, briga o vlastitom ponašanju, znanje i sportsko iskustvo, prijašnje iskustvo kao roditelj sportaša te ciljevi, očekivanja i vjera u uspjeh djetetova bavljenja sportom.

Eccles, Wigfield, Schiefele (1998) su kreirali model roditeljskog utjecaja na dječju motivaciju i postignuće u sportu. Model se koristi kao teoretski okvir za procjenu roditeljskog utjecaja na djetetova uvjerenja u pogledu sudjelovanja u sportu te pokazuje kako roditeljska uvjerenja i ponašanje utječu na djetetova uvjerenja, vrijednosti, ciljeve i izvedbu.

Nadalje, istraživanja pokazuju kako roditeljska prijašnja sportska iskustva utječu na način na koji su oni (roditelji) uključeni u bavljenje sportom vlastite djece. Tako se primjerice pokazalo da talentirani sportaši roditelji najčešće upućuju svoju djecu u sport u kojem su se i sami natjecali (Knight i sur., 2015; prema Bloom, 1985; Cote, 1999).

Roditelji koji su ostvarili pozitivna sportska iskustva, koji su sklapali nova prijateljstva, koji su ostvarili zapažen sportski uspjeh i koji smatraju da su kroz sport razvili vrijedne životne vještine najčešće žele da i njihova djeca ostvare slične benefite od bavljenja sportom. Za razliku od roditelja s pozitivnim sportskim iskustvima, roditelji s negativnim iskustvima su često svojoj djeci pružali vrlo glasan i pozitivan poticaj kako se njihova djeca ne bi osjećala razočarana (Knight i sur., 2015).

Zaključak istraživanja **Knight i sur., 2015** govori kako je uključenost roditelja u bavljenje sportom njihove djece pod utjecajem različitih individualnih i okolišnih faktora. Stoga autori predlažu razvijanje različitih sportskih radionica kako bi privukli roditelje različitih sportskih iskustava čija djeca iskazuju želju za bavljenjem sportom, a s ciljem kako bi djeca mogla ostvarivati različite sportske ciljeve.

Kao i u ovom istraživanju, zaključak prethodnog istraživanja možemo povezati s činjenicom da roditelji imaju različita očekivanja od bavljenja sportom kada su njihova djeca u pitanju i stoga očekuju različite ishode od bavljenja njihove djece sportom.

Temeljni cilj **Jajčević (2018)** je bio istražiti doživljaj roditeljskog nasilnog ponašanja, podrške i pritiska za ostvarivanje sportskog uspjeha mladih nogometaša. Anketnim upitnikom je provedeno istraživanje na uzorku od 454 mlada nogometaša iz 14 različitih klubova s područja grada Zagreba, a prosječna dob sudionika je 16,4 godina. Rezultati istraživanja pokazali su da mladi nogometaši doživljavaju visoku

razinu roditeljske podrške te umjerenu razinu roditeljskog pritiska. Utvrđeno je da postoji razlika u razini roditeljske podrške i pritiska s obzirom na uspješnost momčadi na način da sudionici iz skupine najuspješnijih momčadi doživljavaju značajno višu razinu podrške.

Milković (2017) u svom istraživanju kojem je bio cilj utvrditi učestalost roditeljskih pogrešaka u odnosu prema djeci košarkašima. U istraživanju je ukupno sudjelovalo 173 roditelja, očeva i majki djece u dobi od 12 do 16 godina iz četiri košarkaška kluba iz grada Zagreba. Dobiveni rezultati su pokazali znatnu učestalost ponavljanja istih pogrešaka kod velikog broja roditelja. Na temelju rezultata može se zaključiti kako je utjecaj roditelja i učestalost njihovih pogreška zasigurno značajan. Očekivanja da će njihovo dijete napraviti svjetsku karijeru ima 9,25% ispitanika.

7. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog istraživanja je da se na uzorku roditelja čija su djeca uključena u sportsku aktivnost plivanja utvrde razlozi uključivanja djece u navedeni sport te očekivanja roditelja od djece.

8. METODE RADA

8.1. Uzorak ispitanika

Ukupno je ispitano 67 roditelja u dobi od 25 do 44 godine. Prosječna starost roditelja je 34.3 godine. Dob djece je u rasponu od 1 do 7 godina, prosječne starosti 3.6 godine. Djeca koja treniraju, a imaju 1, 4 i 5 godina čine najveći postotak (53.80%).

U ovom istraživanju roditelji su sudjelovali dobrovoljno i anonimno. Ukupan broj sudionika roditelja je 67, njih 9 čine očevi sa sinovima i 10 očeva s kćerima (ukupno 19 očeva). U većem broju sudjelovale su majke, njih 32 sa sinovima i 16 s kćerima (ukupno 48 majki, Tablica 1).

Tablica 1. Opis uzorka roditelja sinova i kćeri

		dijete		ukupno
		sin	kći	
roditelj	otac	9	10	19
	majka	32	16	48
Ukupno		41	26	67

Tablica 2. Dob djece roditelja iz ispitanog uzorka

GODINE	FREKVENCIJA	POSTOTAK	KUMULATIVNI POSTOTAK
1	11	16.4	16.4
2	10	14.9	31.3
3	10	14.9	46.2
4	12	18	64.2
5	13	19.4	83.6
6	10	14.9	98.5
7	1	1.5	100.0
Ukupno	67	100.0	

Iz Tablice 2. možemo zaključiti da djeca koja pohađaju plivanje čine mješovitu grupu. Plivanje je poseban sport jer nudi mogućnost uključivanja od najranije dobi. Voda je ujedno i prirodni medij bebama plivačima.

Tablica 3. Postignuća ispitanih roditelja u sportu

POSTIGNUĆE	FREKVENCIJA	POSTOTAK	KUMULATIVNI POSTOTAK
1	10	15	15
2	33	49.2	64.2
3	7	10.4	74.6
4	15	22.4	97
5	1	1.5	98.5
6	1	1.5	100.0
Ukupno	67	100.0	

Legenda: Postignuća ispitanih roditelja; 1. Nikad se nisam bavio/la sportom, 2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno, 3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu, 4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije, 5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga, 6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međunarodnog ranga

Iz Tablice 3. možemo vidjeti da se 10 (15%) roditelja nikad nije bavilo sportom. Povremeno, rekreativno sportom se bavilo 33 (49.2%) roditelja. Njih 7 (10.4%) sportom se bavilo aktivno te su trenirali i natjecali se u školskom sportu. Aktivno je treniralo i natjecalo se u sportskom klubu na nivou općine ili regije 15 (22.4%) roditelja. Aktivno se bavio sportom i postigao rezultate državnog ranga jedan (1.5%) roditelj, rezultate međunarodnog ranga postigao je također jedan (1.5%) roditelj. Najviše se roditelja bavilo sportom rekreativno, treniralo i natjecalo se u sportskom klubu na nivou općine ili regije njih 71.6 %.

8.2. Uzorak varijabli

Roditelji su ispitani upitnikom napravljenim za ovu prigodu. U upitniku je ponuđeno 13 čestica koje su roditelji mogli vrednovati na skali 1-5.

Opis čestica:

1. Da kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje
2. Da u plivanju nađe dobro društvo i stekne nova prijateljstva
3. Da treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme
4. Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola
5. Da na plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu
6. Da ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom
7. Da održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/a)
8. Da kroz treniranje plivanja razvija samopouzdanje i samopoštovanje
9. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom
10. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom
11. Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima
12. Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima
13. Savlada plivanje do mjere da ima priliku biti pozvan/a u reprezentativne selekcije

Uz navedene čestice registrirano je postignuće roditelja na 6-stupanjskoj skali:

1. Nikad se nisam bavio/la sportom
2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno
3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu

4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije
5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga
6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međunarodnog ranga.

Registrirana je dob roditelja (25-44 godine) i dob djeteta (1-7 godina) i spol roditelja (19 očeva i 48 majki) i spol djeteta (41 sin i 26 kćeri) .

8.3. Metode obrade podataka

Za analizu prikupljenih podataka korišten je programski paket Statistica for Windows Version 12. Metode obrade podataka koje su korištene u drugom dijelu anketnog upitnika su: deskriptivna statistička analiza, korelacijska statistika i T-test za svaku varijablu. Deskriptivnom statističkom analizom utvrđene su aritmetičke sredine i standardne devijacije za svaku pojedinu varijablu.

9. REZULTATI

9.1. Deskriptivna statistika

Tablica 4. Deskriptivni pokazatelji mjernih varijabli

	AS	SD	min	max
1. Da kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje	4.78	0.45	3	5
2. Da na plivanju nađe dobro društvo i stekne nova prijateljstva	3.45	1.17	1	5
3. Da treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme	4.45	0.61	3	5
4. Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola	4.63	0.79	1	5
5. Da u plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu	3.58	1.05	1	5
6. Da ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom	4.64	0.69	2	5
7. Da održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/a)	4.36	0.81	2	5
8. Da kroz treniranje plivanja razvija samopouzdanje i samopoštovanje	4.54	0.56	3	5
9. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom	4.01	0.88	1	5

10. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom	3.18	1.06	1	5
11. Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima	2.75	0.91	1	5
12. Savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima	2.45	0.88	1	4
13. Savlada plivanje do mjere da ima priliku biti pozvan/a u reprezentativne selekcije	2.28	0.87	1	4

Legenda: Aritmetička sredine (AS), standardna devijacije (SD), minimalna (min) i maksimalna (max) vrijednosti odgovora u česticama skale Roditeljska očekivanja djece koja treniraju plivanje

U istraživanjima najčešće u deskriptivnoj statistici objašnjavamo aritmetičku sredinu koja predstavlja određenu razinu preferencija, stavova, percepcije. S pomoću aritmetičke sredine procjenjujemo kako nam ona dobro reprezentira podatke. Što je manje odstupanje rezultata od izračunane aritmetičke sredine, ona je bolji reprezentant stvarnih vrijednosti. Ta odstupanja od aritmetičke sredine su zapravo greške (Opić, 2016).

Veća odstupanja ukazuju na veću raspršenost podataka. To nam govori da je stupanj varijabilnosti podataka moguće iskazati putem aritmetičke sredine izračunatih odstupanja (Dizdar, 2006).

Prva tvrdnja pokazuje visoku vrijednost tj. ona govori o tome da je roditeljima izuzetno važna, standardna devijacija pokazuje da nema značajnih odstupanja. Druga tvrdnja je manje vrijednosti s obzirom na prvu, te je ona ni važna ni nevažna za roditelje, međutim standardna devijacija je veća te to govori o većoj disperziji rezultata kod druge tvrdnje.

Kada ove dvije tvrdnje gledamo paralelno možemo zaključiti da je roditeljima bitnije da im djeca kroz plivanje razvijaju motoričke sposobnosti i steknu zdravlje, nego da razviju socijalizaciju.

Tvrdnje 3 i 8 jednakih su aritmetičkih sredina i jednakih odstupanja, to nam pokazuje da su roditeljima tvrdnje jednako važne, da kroz treniranje plivanja djeca steknu radne navike i nauče organizirati svoje vrijeme te da kroz plivanje razvijaju samopouzdanje i samopoštovanje.

Četvrta i šesta tvrdnja imaju visoku aritmetičku vrijednost, a to nam pokazuje njihovu važnost. Obje tvrdnje imaju skoro jednaku aritmetičku sredinu i skoro pa jednaka odstupanja. Ti rezultati nam pokazuju da je roditeljima važno da djeca svoje slobodno vrijeme ne provode na mjestima gdje ima droge i alkohola te da ne sjede pred televizorom i računalom.

Vrijednost pete tvrdnje ukazuje da roditeljima nije ni važno ni ne važno da im dijete kroz plivanje upozna sportaše koji mu mogu biti uzor. U ovoj tvrdnji se vidi da roditelji imaju velik raspon svojih želja, a to nam pokazuje velika raspršenost standardne devijacije.

Deveta i deseta tvrdnja prikazuju da je roditeljima važno da se djeca dalje bave rekreativnim sportom te da manji broj njih svoju djecu vidi u natjecateljskim sportovima. Tvrdnja 10 ukazuje na veće prosječno odstupanje.

Tvrdnje 11,12 i 13 odnose se na plivanje u natjecateljskom smislu na razini kluba i reprezentacije. Roditeljima je važnije da im dijete savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima što predstavlja tvrdnja 11, nego da sudjeluju u međunarodnim klupskim turnirima i bude pozvan u reprezentativne selekcije.

Tablica 5. Distribucija rezultata u čestici „Da kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	0	0	0	0	0	0
Nevažno	0	0	0	0	0	0
Ni važno ni nevažno	1	0	5.26	0	5.26	0
Važno	5	8	26.32	16.67	31.58	16.67
Izuzetno važno	13	40	68.42	83.33	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 5. vidljivo je da jedan (5.26%) otac smatra da je „niti važno ni nevažno“ da njihovo dijete kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje. Malo veći broj njih 5 (26.32%) očeva i 8 (16.67%) majki roditelja smatra da je „ važno“ da njihovo dijete kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva

zdravlje. Puno veći broj 19 (68.42%) očeva i čak 48 (83.33%) majki smatra da im je „izuzetno važno“ da njihovo dijete kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje. Niti jedan otac ni majka ne smatraju da je plivanje „nevažno“, a ni „najmanje važno“ za razvoj motorike svog djeteta, također iz Tablice 4. vidimo da ni jedna majka ne smatra da joj navedena tvrdnja nije „ni važna ni nevažna“. Motoričke sposobnosti su: brzina, jakost i snaga, izdržljivost, gibljivost, koordinacija i preciznost (Prskalo, 2004).

Tablica 6. Distribucija rezultata u čestici „Da kroz plivanje nađe dobro društvo i stekne nova prijateljstva“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	1	5	5.26	10.42	5.26	10.42
Nevažno	3	4	15.78	8.33	21.04	18.75
Ni važno ni nevažno	8	9	42.11	18.75	63.16	37.50
Važno	5	20	26.32	41.67	89.48	79.17
Izuzetno važno	2	10	10.53	20.83	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 6. vidljivo je da 1 (5.25%) otac i 5 (10.42%) majki smatra da je „ni najmanje važno“ da njihovo dijete kroz plivanje nađe dobro društvo i stekne prijatelje. Tri (15.78%) očeva i 4 (8.33%) majki smatra da je „nevažno“ da njihovo dijete kroz plivanje nađe dobro društvo i stekne prijatelje. Da to „nije ni važno ni nevažno“ smatra 8 (42.11%) očeva i 9 (18.75%) majki. Najviše njih ako se gleda ukupan zbroj roditelja, 5 (26.32%) očeva i 20 (41.67%) majki smatra da je to „važno“, a 2 (10.53%) oca i 10 (20.83%) majki smatra da je „izuzetno važno“ da njihovo dijete kroz plivanje nađe dobro društvo i stekne prijatelje. Velik broj roditelja prepoznaje da djeca kroz sport stječu prijatelje i da bavljenje sportom doprinosi socijalizaciji djece i stjecanju novih prijatelja. Socijalizaciju je dobro poticati od najranije dječje dobi.

Tablica 7. Distribucija rezultata u čestici „Da treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	0	0	0	0	0	0
Nevažno	0	0	0	0	0	0
Ni važno ni nevažno	1	3	5.26	6.25	5.26	6.25
Važno	9	20	47.37	41.67	52.63	47.92
Izuzetno važno	9	25	47.37	52.08	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 7. je vidljivo da samo 1 (5.26%) otac i 3 (6.25%) majke smatraju da „nije ni važno ni nevažno“ da njihovo dijete na treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme. Da im je to „važno“ smatra 9 (47.37%) očeva i 20 (41.67%) majki , a malo više od pola roditelja, točnije njih 9 (47.37%) očeva i 25(52.08%) majki smatra da su treninzi za njihovo dijete „izuzetno važni“ kako bi djeca stekla radne navike i naučila organizirati svoje vrijeme. Ni jedan roditelj ne smatra da im je „ni najmanje važno“ i „nevažno“ da njihovo dijete na treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme Ako se radne navike i dobra organiziranost steknu od rane životne dobi nema sumnje da će djeca kroz svoje odrastanje ostati organizirana i znati uskladiti školske obveze, treninge, ostale aktivnosti i slobodno vrijeme.

Tablica 8. Distribucija rezultata u čestici „Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	1	0	5.26	0	5.26	0
Nevažno	1	0	5.26	0	10.52	0
Ni važno ni nevažno	2	2	10.53	4.16	21.05	4.16
Važno	2	8	10.53	16.67	31.58	20.83
Izuzetno važno	13	38	68.42	79.17	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 8. je vidljivo da samo jedan (5.26%) otac smatra da mu nije ni „najmanje važno“ da njegovo dijete provodi vrijeme na mjestu gdje nema droge i alkohola i jedan (5.26%) otac smatra da mu je to „nevažno“. Dva (10.53%) oca i dvije (4.16%) majki smatraju da im je „nije ni važno ni nevažno“ da njihovo dijete provodi vrijeme na mjestu gdje nema droge i alkohola. To je „važno“ za dva (10.53%) oca i osam (16.67%) majki, a 13 (68.42%) očeva i 38 (79.17%) roditelja smatra da je „izuzetno važno“ da im djeca u slobodno vrijeme nisu blizu droge i alkohola. Iz tablice je vidljivo da su roditelji upoznati s prednostima koje nosi sport.

Tablica 9. Distribucija rezultata u čestici „Da na plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	1	1	5.26	2.08	5.26	2.08
Nevažno	3	4	15.79	8.34	21.05	10.42
Ni važno ni nevažno	6	17	31.58	35.42	52.63	45.84
Važno	8	12	42.11	25.00	94.74	70.84
Izuzetno važno	1	14	5.26	29.16	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 9. vidljivo je da samo jedan (5.26%) otac i jedna (2.08%) majka smatraju da im nije ni „najmanje važno“ da dijete na plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu. Tri (15.79%) oca i 4 (8.34%) majke smatraju da je to „nevažno“. Da to nije „ni važno ni nevažno“ smatra šest (31.58%) očeva i 17 (35.42%) majki. Da je činjenica „važna“ slaže se osam (42.11%) očeva i 12 (25.00%) majki, dok jedan (5.26%) očeva i 14 (29.16%) majki smatra da je to „izuzetno važno“.

Tablica 10. Distribucija rezultata u čestici „Da ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	0	0	0	0	0	0
Nevažno	2	0	10.53	0	10.53	0
Ni važno ni nevažno	2	0	10.53	0	21.06	0
Važno	1	13	5.26	27.08	26.32	27.08
Izuzetno važno	14	35	73.68	72.92	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, %ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Tablica 10. govori nam da samo jedan (1.5%) otac smatra da mu je „nevažno“ i jedan (1.5%) otac smatra da mu je „ni važno ni nevažno“ da dijete ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom. Da je to „važno“ slaže se jedan (5.26%) otac i 13 (27.08%) majki, a čak 14 (73.68%) očeva i 35 (72.92%) majki slažu se da im je to „izuzetno važno“ za njihovo dijete. Roditelji sve više uključuju djecu u sportske aktivnosti da ne steknu naviku sjedilačkog načina života te da im djetinjstvo bude ispunjeno sportom i igrom na otvorenome jer je došlo doba kada djeca većinu svoga vremena provode pred televizorom i raznim načinima virtualne zabave.

Tablica 11. Distribucija rezultata u čestici „Da održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/la“)

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	0	0	0	0	0	0
Nevažno	1	2	4.16	5.26	4.16	5.26
Ni važno ni nevažno	2	3	6.25	10.53	10.41	15.79
Važno	7	17	35.42	36.84	45.83	52.63
Izuzetno važno	9	26	54.17	47.37	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, %ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 11. je vidljivo da jedan (4.16%) otac i dvije (5.26%) majke smatraju da je „nevažno“ da njihovo dijete održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/la). Da je to „ni važno ni nevažno“ smatraju dva (6.25%) oca i tri (10.53%) majke, a njih sedam (35.42%) očeva i 17 (36.84%) majki smatra „važnim“ da njihovo dijete održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/la). Najveći broj roditelja, njih devet (54.17%) očeva i 26 (47.37%) majki smatraju da je „izuzetno važno“ održavanje težine vježbanjem. Ni jedan roditelj ne smatra da mu je „ni najmanje važno“ da njihovo dijete održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/la). Pretilost je stanje pretjeranog nakupljanja masnog tkiva koje ima negativan učinak na zdravlje (Viđak, Tokalić, Tomičić, Petric 2017). Roditelji su svjesni da je pretilost bolest koja je uzela maha i kod najmlađe populacije.

Tablica 12. Distribucija rezultata u čestici „Da kroz treniranje plivanja razvija samopoštovanje i samopouzdanje“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	0	0	0	0	0	0
Nevažno	0	0	0	0	0	0
Ni važno ni nevažno	1	1	5.26	2.08	5.26	2.08
Važno	9	18	47.37	37.50	52.63	39.58
Izuzetno važno	9	29	47.37	60.42	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 12. je vidljivo da samo jedan (5.26%) otac i jedna (2.08) majka smatraju da nije „ni važno ni nevažno“ da njihovo dijete trenirajući plivanje razvija samopouzdanje i samopoštovanje. Da je to „važno“ slaže se devet (47.37%) očeva i 18 (37.50%) majki, a njih devet (47.37%) očeva i 29 (60.42%) majki smatra da je to „izuzetno važno“ za njihovo dijete.

Tablica 13. Distribucija rezultata u čestici „Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem rekreativnim bavljenju bilo kojim sportom“

ODGOVOR	M	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
---------	---	---	-----	----	------	-----

Ni najmanje važno	1	1	5.26	2.08	5.26	2.08
Nevažno	0	1	0	2.08	5.26	4.16
Ni važno ni nevažno	4	6	21.05	12.50	26.31	16.67
Važno	10	25	52.64	52.08	78.95	68.74
Izuzetno važno	4	15	21.05	31.25	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 13. je vidljivo da jedan (5.26%) otac i jedna (2.08) majka smatraju da nije „ni najmanje važno“ da dijete nauči dovoljno plivati da mu to pomogne u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom. Za jednu (2.08%) majku je to „nevažno“, dok je za četiri (21.05%) oca i šest (12.50%) majki „ni važno ni nevažno“ hoće li plivanje njihovom djetetu pomoći u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom. Da je to „važno“ slaže se deset (52.64%) očeva i 25(52.08%) majki, a četiri (21.05%) očeva i 15 (31.25%) majki smatra da je to „izuzetno važno“ za njihovo dijete. Zaključak je da većina roditelja smatra da im je od značajne važnosti da djeca dobro savladaju plivanje kako bi im pomoglo u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom, a osim toga plivanje je

Tablica 14. Distribucija rezultata u čestici „Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom“

ODGOVOR	m	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	2	4	10.53	8.33	10.53	8.33
Nevažno	2	6	10.53	12.50	21.06	20.83
Ni važno ni nevažno	8	19	42.10	39.58	63.16	60.41
Važno	6	14	31.58	29.17	94.74	86.58
Izuzetno važno	1	5	5.26	10.42	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 14. je vidljivo da samo dva (10.53%) oca i četiri (8.33%) majke smatraju da nije „ni najmanje važno“ hoće li plivanje pomoći njihovom djetetu u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom. Da je to „nevažno“ slažu se

dva (10.23%) oca i šest (12.50%) majki, a najviše njih osam (42.10%) očeva i 19 (39.58%) majki smatra da to nije „ni važno ni nevažno“ za njihovo dijete. Vidljivo je da šest (31.58%) očeva i 14 (29.17%) majki smatra da im je to „važno“, a samo njih jedan (5.26%) otac i pet (10.42%) majki smatraju da je to „izuzetno važno“ za njihovo dijete.

Tablica 15. Distribucija rezultata u čestici „Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima“

ODGOVOR	m	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	1	4	5.26	8.33	5.26	8.33
Nevažno	5	16	26.32	33.34	31.58	41.67
Ni važno ni nevažno	8	21	42.11	43.75	73.69	85.42
Važno	4	6	21.05	12.50	94.74	97.92
Izuzetno važno	1	1	5.26	2.08	100.0	100.0
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, %ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 15. je vidljivo da jedan (5.26%) otac i četiri (8.33%) majke smatraju da nije „ni najmanje važno“ da dijete savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima. Da je to „nevažno“ smatra njih pet (26.32%) očeva i 16 (33.34%) majki, dok čak osam (42.11%) očeva i 21 (43.75%) majka smatraju da to nije „ni važno ni nevažno“. S druge strane, četiri (21.05%) oca i šest (12.50%) majki smatraju da je to za njihovo dijete „važno“, a samo su se jedan (5.26%) otac i jedna (2.08%) majka složili da je „izuzetno važno“ za njihovo dijete da dijete savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima. Velika većina roditelja ne očekuje da im dijete nastupa na amaterskim klupskim natjecanjima.

Tablica 16. Distribucija rezultata u čestici „Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima“

ODGOVOR	m	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	4	7	21.05	14.58	21.05	14.58
Nevažno	4	17	21.05	35.42	42.01	50.00
Ni važno ni nevažno	9	20	47.37	41.67	89.47	91.67

Važno	2	4	10.53	8.33	100.0	100.00
Izuzetno važno	0	0	0	0		
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 16. je vidljivo da se četiri (21.05%) oca i sedam (14.58%) majki slaže da nije „ni najmanje važno“ da im dijete savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima. Da je to „nevažno“ smatraju četiri (21.05%) oca i 17 (35.42%) majki, a njih devet (47.37%) očeva i 20 (41.67%) majki slaže se da to nije „ni važno ni nevažno“. Mala većina roditelja, njih dva (10.53%) oca i četiri (8.33%) majke se slaže da je to „važno“ za njihovo dijete. Nitko od roditelja ne smatra da je „izuzetno važno“ da im dijete savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima. Prema ovim podacima se može vidjeti da većina roditelja ne očekuje od djece da savladaju plivanje do te mjere da se mogu natjecati na međunarodnim klupskim turnirima. Roditeljima je bitno da djeca pohađaju sportske aktivnosti, zabave se i nauče plivati zbog sebe samih.

Tablica 17. Distribucija rezultata u čestici „Savlada plivanje do mjere da ima priliku biti pozvan/a u reprezentativne selekcije“

ODGOVOR	m	ž	% m	%ž	k %m	k%ž
Ni najmanje važno	7	8	36.84	16.67	36.84	16.67
Nevažno	3	18	15.79	37.50	52.63	54.17
Ni važno ni nevažno	8	20	42.11	41.66	94.74	95.83
Važno	1	2	5.26	4.17	100.0	100.0
Izuzetno važno			0	0		
Ukupno	19	48	100.0	100.0		

Legenda: m- frekvencija odgovora roditelja očeva, ž- frekvencija odgovora roditelja majki, %m -postotak frekvencije odgovora očeva, % ž- postotak frekvencije odgovora majki, k%m- kumulativni postotak frekvencije odgovora očeva, k%ž- kumulativni postotak frekvencija odgovora majki

Iz Tablice 17. je vidljivo da se sedam (36.84%) očeva i osam (16.67%) majki slaže da nije „ni najmanje važno“ da im dijete bude pozvan u reprezentaciju, dok njih troje (15.79%) očeva i 18 (37.50%) majki smatra da je to „nevažno“. Da to nije „ni

važno ni nevažno“ smatra najveći broj roditelja njih osam (42.11%) očeva i 20 (41.66%) majki. Samo jedan (5.26%) otac i dvije (4.17%) majke smatraju da je to „važno. Vrijednosti su slične kao u prethodnoj tablici, kada bi povukli paralelu vidimo da roditelji koji očekuju da im djeca budu pozvana na međunarodna natjecanja, priželjkuju da im djeca budu pozvana u reprezentativne selekcije. U obje tablice najviši broj roditelja smatra da im to nije ni važno ni nevažno.

9.2 T-test

Tablica 18. T-test za svaku varijablu uspoređujući odgovore roditelja

Varijabla	Očevi n=19 as±SD	Majke n=48 as±SD	p-level
1. Da kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje	4.63±0.60	4.83±0.38	0.101964
2. Da na plivanju nađe dobro društvo i stekne nova prijateljstva	3.21±1.03	3.54±1.22	0.300517
3. Da treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme	4.42±0.61	4.46±0.62	0.823603
4. Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola	4.32±1.20	4.75±0.53	0.042879
5. Da u plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu	3.26±0.99	3.71±1.05	0.117313
6. Da ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom	4.42±1.07	4.73±0.45	0.099690
7. Da održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/a)	4.26±0.87	4.40±0.79	0.550136
8. Da kroz treniranje plivanja razvija samopouzdanje i samopoštovanje	4.42±0.61	4.58±0.54	0.287949
9. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom	3.84±0.96	4.08±0.85	0.314912
10. Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom	3.11±1.05	3.21±1.07	0.722169
11. Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima	2.95±0.97	2.67±0.88	0.258342
12. Savlada plivanje do te mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima	2.47±0.96	2.44±0.85	0.880142
13. Savlada plivanje do mjere da ima priliku biti pozvan/a u reprezentativne selekcije	2.16±1.01	2.33±0.81	0.459540

Legenda: Očevi n=19-ukupan broj ispitanih očeva, Majke n=48- ukupan broj ispitanih majki, as- aritmetička sredina, SD- standardna devijacija, p- level- statistička značajnost razlike između prosječnih tvrdnji očeva i majki

Rezultati T testa govore da u 4. varijabli „Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola“ postoji statistički značajna razlika s razinom značajnosti ($p < 0.05$) između prosječnih odgovora muških i ženskih roditelja. Ostale tvrdnje ne pokazuju statistički značajnu razliku u prosječnim odgovorima između očeva i majki.

9.3. Korelacijska statistika

Tablica 19. Korelacije čestica v1-13, dobi djeteta i postignuća roditelja

	v 1	v 2	v 3	v 4	v 5	v 6	v 7	v 8	v 9	v 10	v 11	v 12	v 13	dob dje.	POSTIG.
v 1	1.00														
v 2	0.05	1.00													
v 3	0.20	0.12	1.00												
v 4	0.10	-0.24	0.38	1.00											
v 5	0.12	0.25	0.27	0.03	1.00										
v 6	0.32	-0.17	0.24	0.44	0.25	1.00									
v 7	0.30	-0.27	0.07	-0.07	0.13	0.31	1.00								
v 8	0.42	0.00	0.17	0.08	0.23	0.27	0.44	1.00							
v 9	0.24	0.46	0.16	-0.17	0.39	0.06	0.12	0.11	1.00						
v 10	0.05	0.02	-0.10	-0.10	0.30	0.07	0.24	0.07	0.34	1.00					
v 11	0.08	0.31	-0.01	-0.34	0.40	-0.05	0.31	0.09	0.52	0.38	1.00				
v 12	0.10	0.19	-0.01	-0.13	0.36	0.12	0.30	0.09	0.31	0.52	0.72	1.00			
v 13	0.16	0.13	0.01	0.00	0.33	0.20	0.28	0.09	0.23	0.54	0.59	0.91	1.00		
dob dje.	-0.10	0.07	-0.07	0.05	-0.01	0.18	-0.01	-0.10	-0.07	0.02	0.19	0.17	0.15	1.00	
POSTIG.	-0.10	0.16	0.15	-0.01	0.00	-0.04	-0.12	-0.13	0.14	0.18	-0.01	-0.11	-0.13	0.01	1.00

Iz Tablice 19. je vidljivo da je između 12. i 13. tvrdnje najveća povezanost (.91) što znači da bi roditelji podjednako, iako te tvrdnje u prosjeku smatraju nevažnima, željeli da se njihova djeca natječu na međunarodnim klupskim turnirima, ali i na reprezentativnoj razini.

Također, iako ih u prosjeku isto smatraju nevažnima, postoji velika povezanost između 11. i 12. (.72) tvrdnje što znači da bi roditelji u prosjeku podjednako željeli da se njihova djeca natječu na amaterskim klupskim natjecanjima, ali i na međunarodnim klupskim turnirima. Iako manja (.59), postoji povezanost i između 11. i 13. tvrdnje što znači da bi roditelji koji bi željeli da se njihova djeca natječu na amaterskoj razini također željeli da njihova djeca dobiju mogućnost natjecati se i na reprezentativnoj razini.

Roditelji iskazuju značajan stupanj povezanosti u varijablama 10. i 13. (.54) što znači da bi željeli da plivanje pomogne njihovom djetetu u natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom te da savladaju plivanje do mjere da budu pozvani u reprezentativne selekcije. Nešto je manja, a opet statistički značajna, povezanost između 10. i 12. tvrdnje (.52) što znači da bi roditelji željeli da njihovo dijete nauči plivati da mu/joj ono pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom, ali i da ono (dijete) savlada plivanje do mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima. Negativna povezanost vidljiva je između 4. i 11. varijable (-.34) što govori da roditeljima kojima je važno da njihovo dijete svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola nije važno da njihova djeca sudjeluju na natjecanjima amaterske razine.

10. RASPRAVA

Rezultati ovog istraživanja su na tragu nekih dosadašnjih. Tako primjerice roditelji koji su kroz sport ostvarili pozitivna iskustva najčešće žele da i njihova djeca ostvare slična iskustva (Knight i sur., 2016). Kao i u ovom istraživanju, zaključak prethodno navedenog istraživanja možemo povezati s činjenicom da roditelji imaju različita očekivanja od bavljenja sportom kada su njihova djeca u pitanju i stoga očekuju različite ishode od bavljenja njihove djece sportom.

Roditeljska uvjerenja usko povezana sa sportom su, kao i u nekim ranijim istraživanjima, pozitivna i određena činjenicom da sport pozitivno utječe na djetetovo zdravlje i motoričke sposobnosti, da on također pozitivno utječe na djetetovu socijalizaciju kao i da sport smatraju sigurnim okruženjem u kojem je dijete zaštićeno od negativnih utjecaja nasilja, droge i alkohola (Kunješić, 2012).

Kvaliteta djetetove uključenosti u sport u velikoj mjeri ovisi o roditeljskoj potpori. Kao i u ovom, prethodna istraživanja također pokazuju da roditelji sportaši (makar se bavili sportom na rekreativnoj razini) svoju djecu češće upućuju u sport nego roditelji nesportaši. Podrška i realna očekivanja igraju važnu ulogu u djetetovu kontinuiranu bavljenju sportom (Kunješić, 2012; prema Woolgar i Power, 1993).

Istraživanje Dorscha, Smitha, McDonougha i Wilsona (2014) pokazuje kako se roditeljska očekivanja mijenjaju tijekom djetetove uključenosti u sport i njegovim (ili njenim) ostvarivanjem zapaženijih rezultata. No ipak, kako pokazuje istraživanje, im je najvažnije da djeca u sportu pronalaze razlog za radost i da uče o njemu što se i pokazalo u ovom istraživanju.

Zanimljivo je i istraživanje provedeno u Velikoj Britaniji (Baxter-Jones i Maffulli, 2003) koje je pokazalo kako je uključenost djece u natjecateljski sport pod snažnim roditeljskim utjecajem. Roditelji djece plivača su pritom bili najviše otvoreni za uključivanje svoje djece u sport generalno. Pokazalo se kako je uključivanje djece u natjecateljski sport pod značajnim utjecajem roditeljskih ambicija, dok kasnije značajniju ulogu u zadržavanju djeteta u natjecateljskom sportu imaju klub i trener.

Čini se kako je glavni motiv uključivanja djece u sport, također naveden u nekim ranijim istraživanjima (Greblo i Lorger, 2006; prema Kanters i Tebbutt, 2001), kvalitetan fizički i psihički razvoj te ostvarivanje socijalnih kontakata. Sport se također smatra važnim čimbenikom prevencije nekih negativnih oblika ponašanja što možemo zaključiti iz tvrdnji roditelja. Djeca koja se bave ekipnim sportovima imaju znatno nižu potporu roditelja od djece koja se bave individualnim sportovima. Ta tvrdnja vjerojatno leži u činjenici da je u ekipnim sportovima prisutan različit stupanj osobne odgovornosti (Greblo i Lorger, 2006).

Istraživanje Schwebela, Smitha i Smolla (2016) je pokazalo kako su pozitivna roditeljska očekivanja od djece u sportu ona koja su usko vezana uz napredak i rast

samog djeteta, odnosno ona očekivanja koja su usmjerena na usavršavanje vještina, na ulaganje truda i na posvećenost.

Prema istraživanju Greblo i Lorger (2006), možemo zaključiti kako su roditeljska očekivanja od djece u sportu povezana s odgojnim stilom, odnosno ponašanjem roditelja općenito. Tako podržavajući roditelji ohrabruju svoju djecu, ali i iskazuju empatiju prema protivniku. Drugi tip roditelja bili su oni roditelji čije je ponašanje slično trenerovom, dok je treći tip roditelja bio vezan za one roditelje koji su bili pretjerano angažirani.

Iako su očekivanja roditelja od djece uključene u sport različita, možemo zaključiti, kao što nam to sugeriraju i prethodno navedena istraživanja (Greblo i Lorger, 2006) da roditelji svoju djecu uključuju u sport prvenstveno kako bi se cjelovito (fizički i psihički) razvijala te kako bi spriječili neke negativne pojave kao što su vršnjačko nasilje te konzumacija alkohola i droga.

11. ZAKLJUČAK

U ovom istraživanju sudjelovalo je 67 roditelja, točnije 19 očeva i 48 majki. Prosječna starost roditelja je 34.3 godine, a raspon godina kreće se od 25-44 godine. Svi ispitanici su anonimno i dobrovoljno sudjelovali u ovom istraživanju. Cilj i bit ovog istraživanja bila je da se na uzorku roditelja očeva i majki djece koja su uključena u sportsku aktivnost plivanje utvrde razlozi uključivanja djece u navedeni sport te očekivanja roditelja od djece.

Za sve uzorke roditelja i djece određene su frekvencije i prikazana je distribucija svih prikupljenih podataka, deskriptivna statistika za tvrdnje iz upitnika. Korelacijska matrica između svih tvrdnji upitnika, dobi djeteta i iskustva roditelja u sportu. Prikazane su frekvencije odgovora po tvrdnjama s obzirom na spol roditelja i T-test za svaku varijablu uspoređujući odgovore roditelja. Raspon godina koji je obuhvatio djecu u provedenom istraživanju je od 1-7 godine, koja su inače uključena u sportsku aktivnost plivanje.

Veći postotak roditelja od djece očekuje pozitivan razvoj motoričkih sposobnosti, očuvanje optimalne težine, stjecanje radnih navika i dobre organizacije slobodnog vremena, razvijanje samopouzdanja i samopoštovanja te da vrijeme provode u sportskim aktivnostima, a ne kod kuće pred televizorom i računalom i na mjestima gdje se mogu susresti s drogom i alkoholom. Manji postotak roditelja očekuje od svoje djece uspjeh na turnirima i poziv u reprezentativne selekcije. Plivanje se smatra jednim od najvažnijih sportova za razvoj cijelog tijela i očuvanje zdravlja.

Istraživanje je pokazalo da se 85% roditelja bavilo sportom, a 15% roditelja nije. Iz ovoga vidimo da je roditeljima koji se nisu bavili sportom važno da se njihova djeca bave sportom i vjeruju da je sport koristan, značajan i dobar za razvoj djece te svoju djecu uključuju bez obzira što se oni nikada nisu bavili sportom.

Roditelji igraju možda i najbitniju ulogu u sportu djeteta, na njegovom razvojnom putu i cijelom djetinjstvu. Djeca su premala da bi sami mogli odlučiti ili izabrati sport te donijeti prave i ispravne odluke. Od malih nogu je potrebno graditi povjerenje u odnosu dijete- roditelj.

LITERATURA

1. Baxter-Jones, AD., Maffulli, N. (2003). Parental influence on sport participation in elite young athletes. *J sports med phys fitness*, 2003, 43: 250-5.
2. Bloom, B. (1985). *Developing talent in young people*. New York: Ballantine Books.
3. Bompal, T. O. (2006). *Periodizacija. Teorija i metodologija treninga*. Zagreb: Gopal
4. Bosnar, K. (2003). Roditelji kao partneri školskog sporta: empirijska mjera roditeljske potpore. U: Puhak, S. i Kristić, K. (ur.). *V. Konferencija o sportu Alpe-Jadran*. 11-18. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa RH.
5. Cecil Colwin, M. (2004). *Plivanje za 21. Stoljeće*. Zagreb: Gopal.
6. Côté, J. (1999). The influence of the family in the development of talent in sport. *The Sport Psychologist*, 13, 395- 417.
7. Dizdar, D. (2006). *Kvantitativne metode*. Zagreb: Kineziološki fakultet.
8. Dorsch, T.E., Smith, A. L., McDonough, M. H., Wilson, S. R., (2014). Parent Goals and Verbal Sideline Behavior in Organized Youth Sport. *American Psychological Association*. 1-17.
9. Eccles, J.S. i Harold, R.D. (1991). Gender differences in sport involvement: Applying the Eccles expectancy-value model. *Journal of Applied Sport Psychology*, 3: 7-35.
10. Eccles, J. S., Wigfield, A., & Schiefele, U. (1998). Motivation to succeed. U W. Damon (Series Ed.) & N. Eisenberg (Vol. Ed.). *Handbook of child psychology: Vol 3. Social, emotional and personality development* (5th ed., str. 1017-1094). New York, NY: Wile.
11. Findak, V. (1981). *Učimo djecu plivati. Priručnik za odgajatelje, nastavnike, voditelje rekreacije i roditelje*. Zagreb: Školska knjiga.
12. Fraser-Thomas, J., & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive and negative developmental experiences in sport. *The Sport Psychologist*, 23, 3-23.

13. Fredricks, J. A., & Eccles, J. S. (2004). Parental influences on youth involvement in sports. U M.R Weiss (Ed.), *Developmental sport and exercise psychology: A lifespan perspective* (str.145-164). Morgantown, WV: Fitness Information Technolog.
14. Greblo, Z. i Lorger, M. (2006). Roditeljska potpora djeci u momčadskim i ostalim sportovima. U: Findak, V. (ur.), *Zbornik radova 15. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije.* (str. 115-120). Poreč: Hrvatski kineziološki savez
15. Gould, D., Lauer, L., Rolo, C., Jannes, C., & Pennisi, N. (2006). Understanding the role parents play in tennis success: A national survey of junior tennis coaches. *British Journal of Sports Medicine*, 40, 632-636. doi:10.1136 /bjsm.2005.02492.
16. Howard, D., Madrigal, R. (1990). Who makes the decision: The parent or child? *Journal of leisure research*, 22: 244-258.
17. Hraski, Ž. (2002). Utjecaj programiranih tjelesnih aktivnosti na rast i razvoj djece predškolske dobi. U: Findak, V. (ur.), *Zbornik radova 11. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, Programiranje rada u edukaciji, sportu, sportskoj rekreaciji i kineziterapiji.* (str. 242-243). Rovinj: Hrvatski kineziološki savez.
18. Jajčević, D. (2018). Doživljaj roditeljskog nenasilnog ponašanja, podrške i pritiska za ostvarivanje sportskog uspjeha kod mladih nogometaša. (Diplomski rad). Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb.
19. Kanters, M. A. & Tebbutt, S. (2001.). Fun first! *Parks & Recreation*, Vol. 36 (10).
20. Knight, C. J., Dorsch ,T. E., Haderlie, K .L., Sellars, P. A., Osai, K.V. (2016). Influences on parental involvement in youth sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology.* 5 (2), 161 - 178.
21. Krželj, V. (2009). Dijete i sport. U: Aberle, N. (ur.) *Sekundarna prevencija u pedijatriji* (str. 61-69). Slavonski Brod: 6. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije.

22. Kunješić, M. (2012). Parent's expectations towards children's artistic gymnastics exercise. *Science of Gymnastics Journal*. Vol. 4 (2): 65 – 73.
23. Milanović, D. (2009). *Teorija i metodika treninga*. Zagreb : Kineziološki fakultet Zagreb.
24. Milković, T. (2017). Roditeljski postupci u razvoju djece košarkaša. (Diplomski rad). Kineziološki fakultet, Zagreb.
25. Neljak, B. (2011). *Kineziološka metodika u osnovnim i srednjim školama*. Zagreb: Skriptarnica SKIF na Kineziološkom fakultetu.
26. Opić, S. (2016). *Pedagogija za učitelje i nastavnike*. Zagreb: Školska knjiga.
27. Prskalo, I. (2004). *Osnove kineziologije*. Petrinja: Visoka učiteljska škola.
28. Rajić, V. i Petrović-Sočo, B. (2015). Dječji doživljaj igre u predškolskoj i ranoj školskoj dobi. *Školski vjesnik: časopis za pedagoškijsku teoriju i praksu*, Vol. 64 No. 4, 2015. 603- 620.
29. Schwebel, F. J., Smith, R. E., Smoll, F. L. (2016). Measurement of perceived parental success standards in sport and relations with athletes' self-esteem, performance anxiety, and achievement goal orientation: Comparing parental and coach influences. *Child Development Research*, 2016.
30. Sindik, J. (2008). *Sport za svako dijete – kako odabrati pravi sport, brinuti se o zdravlju i osigurati pozitivno iskustvo od samog početka*. Buševac: Ostvarenje.
31. Tomac, Z., Vidranski, T., Ciglar, J. (2015). Tjelesna aktivnost djece tijekom redovnog boravka u predškolskoj ustanovi. *Medica Jadertina*, Vol. 45 No. 3-4, 2015. 98 – 104.
32. Viđak, M., Tokalić, R., Tomičić, M., Petric, M. (2017). Pregled Europskih smjernica za liječenje pretilosti: *Časopis Hrvatske udružbe obiteljske medicine*. 63-68.
33. Woolgar, C. i Power, T.G. (1993). Parent and sport socialization: views from the achievement literature. *Journal of Sport Behavior*, 16: 171-189.

PRILOG –anketni upitnik

Poštovani roditelji,

vaše dijete se već neko vrijeme bavi plivanjem. Molimo vas da nam kažete koliko je vama važno da vaše dijete treniranjem plivanja u budućnosti zadovolji navedena očekivanja. Molimo vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**

- **1** ako navedeno nije **ni najmanje važno** za vas u plivanju vašeg djeteta;
- **2** ako je **nevažno**;
- **3** ako nije **niti važno ni nevažno**;
- **4** ako je navedeno **važno** za vas u plivanju vašeg djeteta, i
- **5** ako je **izuzetno važno**.

Tvrdnja		Ni najmanje važno	Nevažno	Ni važno ni nevažno	Važno	Izuzetno važno
1.	Da kroz plivanje razvija motoričke sposobnosti i čuva zdravlje	1	2	3	4	5
2.	Da kroz plivanje nađe dobro društvo i stekne nova prijateljstva	1	2	3	4	5
3.	Da treninzima stekne radne navike i nauči organizirati svoje vrijeme	1	2	3	4	5
4.	Da svoje slobodno vrijeme provodi na mjestu gdje nema droge i alkohola	1	2	3	4	5
5.	Da u plivanju upozna sportaše koji mu mogu biti uzorom u životu	1	2	3	4	5
6.	Da ne sjedi kod kuće pred računalom ili televizorom	1	2	3	4	5
7.	Da održava optimalnu tjelesnu težinu (da ne bude premršav/a niti predebeo/la)	1	2	3	4	5
8.	Da kroz treniranje plivanja razvija samopouzdanje i samopoštovanje	1	2	3	4	5

Tvrdnja		Ni najmanje važno	Nevažno	Ni važno ni nevažno	Važno	Izuzetno važno
9.	Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem rekreativnom bavljenju bilo kojim sportom	1	2	3	4	5
10.	Nauči dovoljno plivati da mu/joj to pomogne u daljnjem natjecateljskom bavljenju bilo kojim sportom	1	2	3	4	5
11.	Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati u amaterskim klupskim natjecanjima	1	2	3	4	5
12.	Savlada plivanje do mjere da može sudjelovati na međunarodnim klupskim turnirima	1	2	3	4	5
13.	Savlada plivanje do mjere da ima priliku biti pozvan/a u reprezentativne selekcije	1	2	3	4	5

Vi ste (molimo, zaokružite)

OTAC

MAJKA

Vaše dijete je (molimo, zaokružite)
godina

SIN

KĆI u dobi od _____

Da li ste se bavili plivanjem (molimo, zaokružite) **NE** **DA**

Da li ste se bavili nekim drugim sportom? **NE** **DA** Ako jeste, kojim?

Molimo vas, odgovorite kakvo je vaše dosadašnje iskustvo sa sportskom aktivnosti? (zaokružite jedan odgovor)

1. Nikad se nisam bavio/la sportom
2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno
3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu
4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije
5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga
6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međudržavnog ranga

Vaša **dob** je _____ godina.

IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI RADA

IME I PREZIME STUDENTA: Marija Ezgeta

IZJAVA O AUTORSTVU RADA I O JAVNOJ OBJAVI RADA

Izjavljujem da sam diplomski rad pod nazivom
RODITELJSKA OČEKIVANJA OD DJECE U SPORTU KOJA
TRENIRAJU PLIVANJE

izradila samostalno te sam suglasna o javnoj objavi rada u elektroničkom obliku.

Svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima, bilo da su u pitanju knjige, znanstveni ili stručni članci, Internet stranice, zakoni i sl. u radu su jasno označeni kao takvi te adekvatno navedeni u popisu literature.

POTPIS STUDENTA: _____